

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่

ลต. ๖ /๒๕๕๖

คดีหมายเลขแดงที่

ลต. ๙ /๒๕๕๖

## ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

### ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

### ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง  
นางสุพักตร์ โทมินากะ ผู้คัดค้าน

เรื่อง คดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และให้มีการเลือกตั้งใหม่)

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม เขตเลือกตั้งที่ ๕ หมายเลข ๕ ต่อมาผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ให้ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม เขตเลือกตั้งที่ ๕ ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นายบุญธรรม ปัญญา ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม เขตเลือกตั้งที่ ๕ หมายเลข ๓ ยื่นคำร้องคัดค้านว่า

/การ

การเลือกตั้งในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เนื่องจากผู้คัดค้านได้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๓ โดยกล่าวหาว่า ผู้คัดค้านได้ดำเนินการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๑ และ ๓๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา โดยมีได้อาศัยอยู่จริง เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้วข้อเท็จจริงได้ความว่า ก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอนศรีชุม ผู้คัดค้านแจ้งย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๑ หมู่ที่ ๘ ตำบลอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ซึ่งบ้านดังกล่าวยังสร้างไม่แล้วเสร็จ มีชื่อผู้คัดค้านเป็นเจ้าของ จำนวน ๒ คน ได้แก่นายมานพ ยาสมุทร ย้ายจากบ้านเลขที่ ๒๗๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ และนางเพชร เดชบุญ ย้ายจากบ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลเดียวกัน เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และผู้คัดค้านก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นายวรินทร์ อินต๊ะรักษา ในสถานภาพเจ้าบ้าน ดำเนินการย้ายนายวงศกร วิเศษ จากบ้านเลขที่ ๒๓๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลเดียวกัน เข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๒ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ บุคคลที่ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านดังกล่าวไม่ได้เป็นญาติผู้คัดค้านและไม่ได้พักอาศัยที่บ้านเลขที่ ๓๑ และ ๓๒ จริง โดยยังคงพักอาศัยที่บ้านของตนตามบ้านเลขที่เดิม ทั้งบุคคลดังกล่าวไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การย้ายบุคคลดังกล่าวเข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๑ และ ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๓ เป็นเหตุให้การเลือกตั้ง

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม เขตเลือกตั้งที่ ๕ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ขอให้มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของนางสุพักตร์ โทมินากะ ผู้คัดค้าน เป็นเวลาหนึ่งปี และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม เขตเลือกตั้งที่ ๕ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ใหม่แทนผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า นายมานพ ยาสมุทร และนางเพชร เดชบุญ ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านบ้านเลขที่ 31 หมู่ที่ 8 ตำบลดอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา โดยพักอาศัยอยู่จริง มิได้ย้ายเข้ามาเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง และผู้คัดค้านมิได้ก่อสร้างสนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นายวรินทร์ อินทะรักษา ดำเนินการย้ายนายวงศกร วิเศษ เข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 8 ตำบลดอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ทั้งบุคคลดังกล่าวได้ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยพักอาศัยอยู่จริง มิได้ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งแต่อย่างใด ขอให้ยกคำร้อง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้งตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ขอให้จริงตามคำร้อง คำคัดค้าน และคำรับของคู่ความรับฟังเป็นยุติในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้คัดค้านสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม เขตเลือกตั้งที่ ๕ หมายเลข ๕ ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ดอนศรีชุม เขตเลือกตั้งที่ ๕ ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นายบุญธรรม ปัญญา ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม เขตเลือกตั้งที่ ๕ หมายเลข ๓ ยื่นคำร้องคัดค้านว่า การเลือกตั้งในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เนื่องจากผู้คัดค้านกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๓ กล่าวคือ ก่อนการเลือกตั้งผู้คัดค้านดำเนินการย้ายบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๑ และ ๓๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลดอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา โดยมีได้อาศัยอยู่จริง เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้ว เห็นว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุมในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงมีคำวินิจฉัยสั่งการให้ยื่นคำร้องคดีนี้ ตามสำนวนคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนชุมเอกสารหมายเลข ร. ๑ ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์บ้านเลขที่ ๓๑ และ ๓๒ ดังกล่าวซึ่งปลูกอยู่ในบริเวณเดียวกัน โดยบ้านเลขที่ ๓๑ ยังสร้างไม่แล้วเสร็จ มีสภาพไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ และไม่มีคนอยู่อาศัย มีชื่อผู้คัดค้านเป็นเจ้าของบ้าน ส่วนบ้านเลขที่ ๓๒ ผู้คัดค้านกับสามีชาวญี่ปุ่นพักอาศัยอยู่เป็นประจำ มีชื่อนายวรินทร์ อินตะรักษา ญาติผู้คัดค้านเป็นเจ้าของบ้าน ซึ่งนายวรินทร์ย้ายมาจากบ้านเลขที่ ๒๘๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลดอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา โดยบ้านเลขที่ ๓๑ นายมานพ ยาสมุทร กับนางเพชร เดชบุญ ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านเป็นผู้พักอาศัย ซึ่งนายมานพย้ายมาจากบ้านเลขที่ ๒๗๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลดอนศรีชุม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ นางเพชรย้ายมาจากบ้านเลขที่ ๒๗

หมู่ที่ ๘ ตำบลเดียวกัน เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ส่วนบ้านเลขที่ ๓๒ นายวงศกร วิเศษ ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านเป็นผู้พักอาศัยโดยย้ายมาจากบ้านเลขที่ ๒๓๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลเดียวกัน เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งบุคคลเหล่านี้ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยมิได้อาศัยอยู่จริง ยังคงพักอาศัยอยู่ตามปกติที่บ้านเลขที่เดิม

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านดำเนินการย้ายนายมานพและนางเพชรเข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๑ และก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นายวรินทร์ดำเนินการย้ายนายวงศกรเข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติแล้วว่า ก่อนการเลือกตั้งนายมานพ นายวงศกร และนางเพชรย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๑ และ ๓๒ ของผู้คัดค้าน โดยมิได้อาศัยอยู่จริง ซึ่งเหตุผลของการย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านปรากฏตามเอกสารหมาย ร.๑ โดยนายมานพอ้างว่าเพื่อต้องการไปรับจ้างตัดหญ้า ตัดกิ่งไม้ ให้ผู้คัดค้าน นายวงศกรอ้างว่าเพื่อรับจ้างขับรถให้ผู้คัดค้าน ซึ่งทั้งสองกรณีเห็นได้ว่าไม่จำเป็นต้องย้ายชื่อนายมานพและนายวงศกรเข้ามาในทะเบียนบ้านของผู้คัดค้าน นายมานพและนายวงศกรก็สามารถรับจ้างตัดหญ้า ตัดกิ่งไม้ และขับรถให้ผู้คัดค้านได้ ส่วนนางเพชรอ้างว่าเพื่อต้องการได้รับสิทธิช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม เนื่องจากบ้านที่พักอาศัยเป็นประจำนั้นไม่ได้รับความช่วยเหลือหรือแจกสิ่งของจากเทศบาลอำเภอดอกคำใต้ กับต้องการสิทธิในการสมัครเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ข้ออ้างประการแรกไม่มีเหตุผลสนับสนุนว่าเหตุใดนางเพชรไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเทศบาลอำเภอดอกคำใต้ ประกอบกับบุคคลในครอบครัวของนางเพชรมีหลายคนเหตุใดคนอื่นจึงไม่ดำเนินการเช่นเดียวกับนางเพชร

และข้ออ้างประการที่ ๒ ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่านางเพชรได้สมัครเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านตามที่อ้าง อีกทั้งข้ออ้างของนางเพชรแตกต่างกับเหตุผลที่ผู้คัดค้านให้การไว้ ต่อคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนตามเอกสารหมายเลข ร. ๑ หน้า ๕๐ ว่านายวรินทร์ชัชชวณ และขอฝากชื่อแจ้งย้ายนางเพชรเข้ามาในทะเบียนบ้านของผู้คัดค้านเพื่อช่วยงานบ้าน งานสวน สัปดาห์ละ ๑ ถึง ๒ ครั้ง โดยไม่ได้รับค่าจ้าง ข้ออ้างของนางเพชรและผู้คัดค้านจึงไม่มีเหตุผล ให้รับฟัง ซึ่งข้ออ้างของบุคคลเหล่านี้ล้วนเป็นข้ออ้างที่เลื่อนลอยไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะต้องย้าย เข้ามาในทะเบียนบ้านซึ่งเป็นบ้านของผู้คัดค้านดังกล่าว และการย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้าน ดังกล่าวนั้น เชื่อได้ว่าผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าของบ้านได้ให้ความยินยอม เมื่อผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าของบ้าน ยินยอมให้บุคคลเหล่านี้ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อีกทั้งได้ความตามเอกสาร หมายเลข ร. ๑ ว่าบุคคลเหล่านี้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุมใน ครั้งนี้ ประกอบกับการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยบุคคลนั้นมีได้อาศัยอยู่จริง ต้องด้วย ข้อสันนิษฐานว่าเป็นการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๔๓ วรรคสอง (๒) จึงมีเหตุผลที่เชื่อได้ว่า ผู้คัดค้านดำเนินการย้ายนายมานพกับนางเพชรเข้ามา ในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๑ และผู้คัดค้านก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นายวรินทร์ดำเนินการ ย้ายนายวงศกรเข้ามาในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ อันเป็นการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๔๓ ซึ่งเป็นการกระทำโดยไม่สุจริตเพื่อให้ผู้คัดค้านได้รับการเลือกตั้ง เมื่อปรากฏว่าผู้คัดค้านได้รับ

การเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม เขตเลือกตั้งที่ ๕ จึงเป็นเหตุให้  
การเลือกตั้งในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม อันเป็นการฝ่าฝืน  
พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๙๗ วรรค ๑

จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของนางสุพัตร์ โทมินากะ ผู้คัดค้าน  
มีกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันมีคำสั่ง และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนศรีชุม  
เขตเลือกตั้งที่ ๕ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ใหม่แทนผู้คัดค้าน

นายราเชนทร์ วัชรพงศ์

นายกীরติ เชียงปวน

นายชาติรี หาญไพโรจน์